

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt áron vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.

Telefon-szám 164.

Megjelenik: hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Félévre 6 50 korona, negyedévre 3 25 illér

Vidékire félévre 8 korona

Egyes szám ára 6 fillér

T Á V I R A T O K.

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 11. Hivatalos jelentés.

Orosz hadszintér.

Károly főherceg hadsereg arcvonala.

Az Aranyos-Beszterce-völgytől északra és Raffailó-vánál erősebb ellenséges támadás sikertelen maradt. Egyéb esemény nem történt.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg arcvonala:

A Stuchod alsó folyásánál az ellenség megújította heves támadásait, a melyek azonban tüzéségünk zárótüzében, vagy árkaik előtt összeomlottak.

Az olasz hadszintér.

Az Etsch és az Aspach völgy közti harcvezetési vonalon az ellenség fokozódottabb tevékenységet fejtett ki. Az ezen a területen levő magaslati állásaink tegnap erős tüzéségi és aknatüz alatt állottak. A Monte Spil és a Monte Pesto közti szakaszon több ellenséges zászlóalj előretörését vertük vissza. A Passubion lovó vonalainkba az ellenség két helyen behatolt, de ellentámadásokkal nyomban kiűztük. 68 foglyot ejtettünk. A Monte Majon is megfűszült az ellenség támadása.

Höfer, altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
(Miniszterelnökségi sajtóosztálya.)

A német nagy főhadiszállás jelentése

Berlin, szeptember 11. (Legfőbb hadv. jelentés):

Nyugati hadszintér.

A szeptember kilencediki nagy angol támadást tegnap a Pozieres Lesarsi uton és a Gerchy Gombres szakasz ellen elhatárolt, de erőteljesen végrehajtott előretörések követték. Ezeket visszavertük. Ginchy körül és attól délkeletre ma reggel óta új harcok vannak folyamatban Longueva tnál és a Leusci e d'eskében (Ginchy és Combres között) az előretolt árkok a tegnap leirt közelharcok alkalmával az ellenség kezén maradtak. A franciák a Sommetól délre Beitoynél és Vermandauvillensnél hasztalanul támadtak. Bernynek egyes, szeptember nyolcadikán az ellenség által elfoglalt határt visszafoglaltuk. A Maa-tól keletre időnkint heves tüzharc.

Keleti hadszintér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:

Staracerwiszcze mindkét oldalán az ismét és jelentékeny erővel támadó oroszokat épügy, mint az előző napon, véresen visszavertük.

Károly főherceg arcvonala:

Kitűnt, hogy az oroszok a Zlo'a Lipa és a Dnyeszter közt a szeptember hetedikén és nyolcadikán folyt harcokkal azt akarták megkísérelni, hogy a szeptember hatodik terepnyereségük kihasználásával gyors előnyo-

mulással Burstyn-felé törjenek át és egyidejűleg elfoglalják Halic-ot. Buttmer gróf tábornok ügyesen vezetett és végrehajtott védekezése ezt a szándékukat megfűszította. **Az oroszok szokatlanul súlyos veszteségeket szenvedtek.** A Kárpátokban a helyzet általánoságban változatlan.

Ludendorff, első főszállásmester.
(Miniszterelnökségi sajtóosztálya.)

Telefon tudósítások.

Harc Romániával.

Budapest szeptember 11. (Hivatalos jelentés) Orsovától északra csapatunk több ellenséges támadást visszavertek. A gyergyói és a csiki medencétől nyugatra harcvezetési vonalunkat kissé visszavontuk. (Höfer)

Berlin, szeptember 11. A balkáni harctéren lényegesebb esemény nem történt. (Ludendorff)

Román hivatalos jelentés

Budapest, szeptember 11. A román vezérkar jelenti szeptember 9 éről: Az Olt és a Maros felső völgyében heves harcok folynak. Az ellenség nyugat felé vonul vissza.

A román tüzéség bombázta a bulgáriai Lompalánkát, Viddint és Rahovót. **Rahovó lángokban áll.**

Román repülők bombázták a Tutrakán körüli táborokat, katonai telepeket és berendezéseket.

A bolgár trónörökös a német főhadiszálláson.

Berlin, szeptember 11. A bolgár trónörökös és a török külügyminiszter a német főhadiszálláson tartózkodnak, ahol a német császár is jelen van. Ez nem tulajdonítható véletlenségnek, hanem a hármass találkozóhoz az a célja, hogy együttesen megbeszéljenek nagyfontosságú katonai kérdéseket és egyéb közös hadiérdekeket, minthogy a Balkán fronton közös parancsnokság alatt együtt harcolnak német, bolgár és török csapatok.

Görögországi követünk távozása.

London, szeptember 11. A Temps jelenti Athénből, hogy Schenk osztrák-magyar követ harmincnyolc osztrák és magyar alattvalóval elhagyta Görögország fővárosát, Athént, Kavallába utazott, ahonnan auton Dramába mennek és itt elhagyják végleg Görögországot.

Hol van Czernin gróf?

Bécs, szeptember 11. Ideérkezett értesítések szerint az orosz kormánya Romániából hazafelé utazó Czernin gróf osztrák-magyar követet és Németország követét utjában feltartóztatta és visszatartja őket mindaddig, amíg a bécsi és berlini román követek nem érkeztek semleges területre.

Majd csak

egypár hónap múlva fogják Baján megérkezni a hírvények annak, hogy az emberek nem tudták felismerni a háborús világ parancsolta taláratlanság nagy fenyegetését. Most még nem érzik, de kell, hogy a kapcsoltság, a telhetatlenség megbosszulja magát. A közvéleményről beszélünk. Amikor tömegesen adták ki a bevásárlási igazolványt és tömegesen jelentkeztek hatósági ellátásra, egyszerre megszűnt a város lakossága. Tetemesen megszáporodott.

A béke idején, amikor mindenki itthon volt és végezte békés polgári munkáját, amikor nem volt minden öpkéziláb ember katonán, volt a városnak 1910-bi népszámlálás hiteles adatai szerint 22 ezer lakosa. Azóta ráncsakadt a világháború, fiaink egy nagy részét zászló alá hívták, az erő, egészség fegyelemmel tetemes, tulajdon részben elment a városból és ki Galiciában, ki Deberdén, ki lent a Boskános harcol. Szóval a felöltött lakosság nagyobb része nincs itthon. És mégis cauda történt: A vásárlásra bejelentett és a hatósági ellátásra utatartak összehívásánál megállapították, hogy ez szerint 20 ezernél is több a város lakossága.

Ez természetesen nem igaz. A városban a polgári lakosság száma ma a legjobb esetben is ezer. A különbség a régi állapotban az, hogy akkor hozzá számították az itt volt katonaságot is, itt pedig csak a polgári lakosság számít, mert a katonaság ellátásáról nem a hatóság gondoskodik.

Hegyan állott elő a 8000 plusz? Ezt nem kell magyaráznom, mindenki tudja, oly módon, hogy a családtagokat nem rendszeresen jelentették be. Értjük a „nem rendszeres” alatt azt, hogy voltak olyanok (nagy-

sokan, hisz az eredmény mutatja), akik a meglevőnél több családtagot jelentettek be. Láttunk olyant, aki férj — feleség — két cseléd és bejelentett 9 családtagot, tehát öttel többet, mint amennyi a valóságban van.

Tudjuk azt, hogy Baján csak korlátozott mennyiségben lehet buzát bevásárolni. Már most az, aki 5 családtaggal többet jelentett be, az megvonta egy általa családtag a maga ellátásának a lehetőségét.

Ilyenformán alighanem sokan jártak el és ebből alapíthatjuk meg, hogy ezéni volt képtelen a város polgárságának egy része buzát venni. Az élelmiszebbek, a könnyebb lelkiismeretiek elkaparították szuszok orra elől a betevő falatot.

Ez a hiba.

Amíg fiaink kint a csatában ni értünk, a mi kötelességünkért zugolódás nélkül, lelkesen végzik kötelességüket, szenvedik a háború minden borzalmát, eddig az itthoniakban nincs annyi önzetlenség, hogy igényeiket lefokozzák, hogy megelégedjenek a kevessebbel.

Az a nyolcezerényi többlet beszédes szám. Elmondja, hogy vannak sokan, akik így gondolkoznak.

A fő, hogy nekem legyen. Hogy másnak jut-e, ahhoz kevés a közöm. Az egymáson való segítség kötelesség érzetnek, az egymásra utaltság érzésnek a hiányát jelenti ez. Félt, hogy ezt a nagy egoizmust drágán fizetik meg azok, akik nem is bünyösök.

Akkor aztán azok, akiknek telve van az éléskamrájuk, megint csupa szűz emberekké alakulnak és — sajnálják majd a későbbi előtt hibá őrökököt.

HIREK.

— **Értesítés.** A bajai ciszt. r. kath. főgymnáziumban szept. hó 28-án lesznek a javító, pótló, télvizéti és magánvizsgálatok. A beírás szeptember hó 29-én és 30-án lesz délelőtt 9—12. Október hó 1-én vasárnap, tartja meg az intézet az ünnepi Verni Sandát, október hó 2-án, hétfőn pedig megkezdődnek a rendszeres előadások.

A gyermeknap Vasárnap tartották meg Baján a gyermeknapot. Ha nem is volt talán olyan sikere, mint amiért más esztendőekben, mégis szépen adakoztak az emberek erre a nemeselelű intézményre.

— **Huszonkét hónap** telt el azóta, hogy a Pannonyalban fogságba esett bajaszentiványi Vörös Márton levelet irt szüleinek. Azóta semmi hír nem érkezett tőle. Most a szibériai Kazaliskból is értesítik a szüleit, hogy orosz fogságba esett és egészséges.

— **Tisztújítás** lesz az idén Baján is. Amint értesülünk a tisztújító közgyűlést nem hagyják az év végére, hanem minden halasztás nélkül még a jövő hónapban meg fogják tartani. A tisztikarban előreláthatólag nem lesz semmi változás. Mindenki megmarad a régi állásában.

— **Ezer internálé** férfit vittek ellenséges területekről Baján keresztül. Az internáltakat hajón szállították felfelé. A hajó két és fél óra alatt állott Baján, mielőtt elmentek vittek a hajóra. A kényszerítésből utazók nagyon jókedvűek voltak, énekeltek, muzsikáltak. Amikor a hajó kikötött a bajai D. G. T. kikötőnél, az internáltak marokszámban szórta ki partra a szerb pénzt. Volt abban nikkell, ezüst és rézpénz. Sőt volt egy, aki egy fiatal gyereket lányának egy aranypénzt is kidobott.

— **A Marci** című kacagató boházat most szombaton este jó előadásban. Füredy Ilonka és Körmeny Ilonka kedvesen szikkesek voltak kis szerepeikben. Szépen énekeltek és táncoltak. Deák Kornél pompás alakítást nyújtott Szántó szépen énekelte Kacagató figura volt Arday. A közönség jól mulatott a darab bohóságain.

— **Füredy Ilonkát** ünnepelte a publikum vasárnap este a Mágus Miska előadásán. Végelentől bajos, szubalván kedves, ragyogó csupa élet volt minden jelenése. Éneke táncgyönyörködtette a közönséget. Kapott is sok zúgó tapsot. Holdy Juci remek hangja teljes sikerrel árnyékosult. Igazán művelvezetet nyújtott gyönyörű éneksszámaival tallentumosságával. Szántó a töle megszokott művészettel énekelte, Deák Lőrincről újra csak a legnagyobb díszesrelet irlatunk. A többi szereplők is mind tudásuk legjavát adták kis szerepeikben. Igazi forró sikerrel teli színházi este volt a szombati előadás. A katonazenekar pompásan működött, a karmestert a legnagyobb díszesrelet ilheti.

— **Eltűnt hivatalos bélyegzők.** Bácsalmás községnél úgy látszik nem nagyon szigorúan őrsítették a hivatalos bélyegzőket, mert azokat elemelte valaki. Az előljárosságokhoz érkezett kérésre irat szerint a község bizói és az anyakönyvi bélyegzők tűnt el, még pedig a városkák nagytermékből, állítólag addig, míg a városkák belétek az Ünnepi körmeneten voltak. A még június első napjaiban elveszett bélyeg-

Magyar kormányos Romániában

— **Megszökött az oláh fogságból.** —

Ma reggel érdekes verdege volt a bajai Dunagőzhajós Társaság hajóállomásának. Szét Ferenc a D. G. T. alkalmazottja, az eddigi Ruszcsák és Braila között közlekedett Leo nevű uszályhajó kormányosa elmentkezett az itteni állomásfőnökségtől és igen érdekes dolgokat mondott el.

Szét Ferenc még négy magyar hajóssal börtönözött Braila előtt a hadüzenetet megelőzőleg három héttel. Éppen utra készültek, amikor a magyarok hajójára négy szuronyos oláh katona lépett és ezeknek parancsnoka kijelentette, hogy a hajókat és azokon levő dolgokat lefoglalják, a hajók személyzete nem mehet el a hajóról. Ez három héttel az oláh hadüzenet előtt történt. Addig bántalmak lehettek a hajón egészen a hadüzenetet megelőző szombaton. A hadüzenetet megelőző szombaton ismét katonák jelentek meg a hajók fedélzetén, behívták a magyar hajókat, hogy kövessék őket. A katonák végig kísérték a védtelen magyar hajókat Braila utcsin. Itt a legálványtöb, a leggyalázatosabb dolog történt velük. Az oláh csarha rugta, ütötte, lökdöste a magyarokat. A gyalázatos banda leküzdöste őket. Amikor az őket kísérő katonáktól védelmet kértek, azok is meglokdöste őket.

Végre eljutottak a katonai parancsnokság spálotébe: Itt durván rájuk rivallták, ami-

kor az utcai jelenetek miatt panaszkodtak és kihallgatás nélkül lecsukták őket. Enni alig, verést sürűn kaptak.

Szét Ferencnek sikerült a brailai fogságból megszökni és ójszakai bujkálás közben a román határt átlépni. Itt aztán már szabaddalban mozgott és gyalog eljutott egész Bolgrádig, ahol előadta a vele történeteket, aztán hajóra szállott és eljött Bajáig.

Itt, amint a városban járt, a legnagyobb felháborodással látta, hogy egy oláh uszályhajón van a román kormányos és személyzete, akik a legnagyobb szabadságot élvezik, mintha nem is volna hadiállapot közöttünk és Oláhország között és mintha Romániában aranydolga volna a magyar hajósnak. Szét azt kérde, hogy miért élvez az ellenséges állam hajósa minálunk teljes szabadságot.

Érthető a sokat szenvedett magyar kormányos felháborodása. Azt mondja, hogy a Romániában rekedt magyar hajósnak szenvedése leírhatatlan.

Segítsük a háborúban szerencsétlenül járt hős katonáinkat és azok családját.

söket most keresik erre mitfélnk. Hátha előkerülne a jó madár, aki a bácsalmási előjárókat akarta megtréfálni, vagy szükség volt valami hiteles bizonylatra.

Termények szállítása szállítási igazolvány nélkül. A kormány a régebben kiadott rendeletben szabályozott szállítási igazolványokra vonatkozóan a következő rendeletet adta ki: A kereskedelemügyi miniszter a hadiesemények által iadokolt esetben elrendelheti, hogy az általa megjelölt törvényhatóságok területén feladásra kerülő oly terményeket és cikkeket, amelyeknek vasúton, hajón vagy gőpkocsin való szállításához a fennálló rendeletok szerint szállítási igazolvány szükséges, ily szállítási igazolvány nélkül is lehessen szállítani, ha a küldemény valamely törvényhatóság, város, község vagy más közhatalóság, miniszteri kirendeltség vagy a Hídi Termény részvénytársaság címére szól.

Lábizadás ellen a legbiztosabban ható szer a **Formatol**. Egy üveg ára 120 korona. Kapható Baján egyedül Lovasi Ödön gyógyszerárúháza az „Üdvözítőhöz.”

Szerkesztői üzenet.

Gy. Amit ír, az szóról-szóra igaz, csak hogy nem szabad ma ilyen igazságokat megírni, mert ezzel ártanánk annak az ügynek, amelyet pedig minden örökkel elő akarunk mozdítani. Az erdélyi menekülteket fontolgatás, gondolkodás nélkül kell támogatni és segíteni. Cikkét némi változtatás után elhelyeztük későbbi időre. Most ahelyett, hogy használnánk vele, ártunk az ügynek.

736/1916. kórh. szám.

Árverési hirdetemény.

A városi kórházhoz szülő kertjének 8-10 métermáza rizlingi, kövidinka és kevés szarvanyzöld fajokból álló termése 1 évi szeptember hó 21-én d. e. 10 órákor nyilvános árverésen el fog adatni.

A métermásként a miatt kiadólag zárt írásbeli ajánlatok fert. jelzett időben a kórház gondnoki hivatalában adandók át, ahol azok ugyanakkor bizottságilag felbontatnak.

Az eredmény nyomában meghirdettük. A legtöbbet ígérő vállalt kötelezettségének biztosítékul köteles kórházi gondnok kezéhez 100 koronát azonnal lefizetni, a megvett termést három napon belül a kórház hitlesített mértékén átvéve, saját embereivel, saját edényeibe leszedetni, a kórház területéről elszállítani s a vételárat, melybe az óvadéknál letett összeg leszámíttatik, lefizetni.

Árvordási joggyökényvi bélyeg a legtöbbet ígérőt terheli.

Baja, 1916. évi szeptember hó 8-án.

Dr. Róna Rezső
igazgató.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: FODOR KÁROLY.
Segédszerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-nyomvagyomda vezérszékhelyén, Hajós,
Mátyás király-tér 8.

Értesítés!

Tisztelettel van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a sör árának hektóliterenként 38 koronával való áremelése folytán abba a kényszer helyzetbe jutottunk, hogy

egy pohár sört 60 fillérre, egy korsó sört 1 koronára, egy üveg sört 80 fillérre emeljük.

Amidőn erről a n. é. közönséget értesíteni van szerencsénk, meg kell jegyeznünk, hogy az árakat nem a magunk jószántából emeltük. Kérve értesítésünk szives tudomásul vételét, vagyunk

mély tisztelettel
Bajai Vendéglősök.

Bécsi tanítónő

Zongora, német és francia nyelvben ad leckét a legmagasabb műveltségig. Levelek kéretnek a CORVIN-nyomdába. K. E. jelige alatt

**Veszek használt
belső és külső
KERÉKPÁR GUMMIT
FRÄNKL IGNÁC
Baja, Pesti-ut 15. sz.**

Egy butorozott

szoba KIADO, ugyanott két kosztos elfogadtatik RIGO UTCA 3.

A g a r a i postahivatalnál egy hivatali k i s e g i t ő r e van szükség. — A feltételek és felvilágosítások levélben a g a r a i (Bácsmege) postahivataltól kaphatók.

ASPIRIN tabletták

fej és fogfájásnál, influenza, rheumánál stb. ellenszert jelentős eredményes. A valódi Aspirinnek sok az mászata, azért lényeg, hogy az Aspirin. Magyarországi Aspirin tabletták eladásban szereznek be. Eradell csomagolás 24 tablettát 0,5 gr. 1 kor. 20 fill.
Minden tablettán az Aspirin szó látható.
Az Aspirin szó védeljével a többi a tabletták között, más cég által gyártott készítmények Aspirin névvel nevezve.

HIRDETÉSEK
jutányos áron felvételnek.

FELIX-FÜRDO

Nagyvárad mellett.

Téli és nyári gyógyhely.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen, legjobban javalva. — Uj hérlő. — Uj berendezéssel :: és villanyvilágítással. ::

az elasztikus
PALMA cipősarok
figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

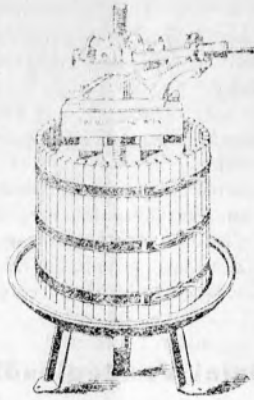
Brázay
sósorszesz
a legjobb

PALUBYAY

PEZSGO

RIVÁLÓ MINŐSÉGŰ HAZAI TERMÉK

Árjegyzék legyen.

Képviselek kerestetnek.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány

Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult

Szőllő- és gyümölcs-örlők szüretelő berendezések.

MAYFARTH PH. és TSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II Taborstrasse 71.

Különleges gyártású sajtók, borászati készülékek számára.

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt katarrhusoknál, hörgőhurtnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirajában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek

meghüleşeit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban.

Szíveskedjék a gyógyszertárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

„ATLAS“

ASBEST CEMENTPALA

versenyen kívül legkitünőbb minőségű tetőfedő anyag.

AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA

minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

Sürgőnycim:

Palatlas Budapest.

Telefon:

179-60

„ATLAS“

Asbestcementpalagyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, Dorottya-u. 6/a. ; Gyár: Budafok.

Főelárusítóhely Baja GRÜNHUT MIKSA BAJA.

és környéke részére: Spitzer-féle téglá-, cementár- műkögyára.

Sürgőnycim: Grünhut, Baja.

Telefonszám: 111.

Étető és itató

Vályukat

Kütfedőlapokat

Sirkereteket

Vasbetonból

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és ce-

ment-gyár

Baja.

Telefon szám. 111

„MODIANO“ CLUBSPECIALITÉ

**A LEGDRÁGABB
DE
A LEGJOBB!**

Orvosi tanácsra úgy a híveivel, mint a laposokkák nyomattal, mindenütt, benne van viznyomásu és védjegy és a gyár aláírása: S. Z. K.